

Apărut în preziua celui de-al XVI-lea Congres internațional al Federației internaționale a medaliei - F.I.D.E.M., acest număr al publicației de mai sus este dedicat congresului precedent, ce s-a ținut în zilele de 22-26 august 1973 la Helsinki (al XVI-lea a avut loc în 1975 la Cracovia, iar în 1977 s-a organizat cel de-al XVII-lea, la Budapesta). Numărul prezent cuprinde o amplă dare de seamă asupra lucrărilor congresului de la Helsinki: discursuri, comunicări, ședințe de lucru excursii. Adunarea generală întrunită în ziua de 25 august 1973 a ales Comitetul F.I.D.E.M. pentru o perioadă de patru ani, ca președinte fiind reales Yves Malécot (Franța), iar secretar general Claude Arthur-Bertrand (de asemenea Franța). Semnatarul acestor rânduri a fost reales membru în Comitet. O serie de splendide reproduceri ilustrează stadiul actual al artei medaliei.

OCTAVIAN ILIESCU

MARGARITA LORDKIPANIDZE - Kolhidskie perstni-peciati V-III vv. do n.e. (Vopros vzaimootnoşeni s greceskimi masterskimi), Editura "Meşniereva", Tbilisi, 1975, 126 p, 10 pl. în limba gruzină cu rezumat în limbile rusă și franceză (Inelele din sec. V-III f.e.n. din Colhida. Problema raporturilor cu atelierelor grecești).

Autoarea, o binecunoscută cercetătoare a vechii gliptici din Gruzia, pe baza materialelor descoperite în ultimii 10 ani, stabilește fazele de evoluție ale artei gliptice din Colhida antică. În această regiune a Gruziei (Georgiei) antice gliptica este reprezentată aproape în exclusivitate prin inele sigilare din metal, pietrele gravate fiind foarte rare. Utilizarea acestor inele, conform descoperirilor din mormintele înaltei aristocrației de la Vani, începe la sfârșitul sec. al VI-lea f.e.n. Cercetându-se însă și obiectele apărute în necropolele de la Kobuleti-Picivnari, Dablagomi (persoane înstărite), Dapnari, Batnaohoru, Eșera (persoane simple) etc. s-a putut stabili diversitatea stilurilor, a înaltei calități tehnice de execuție și a variatului repertoriu de imagini. Comparându-se între ele toate inelele descoperite s-au putut distinge cele făcute de către meșteri locali de cele importate.

Particularitățile obiectelor de import permit a se stabili importante indicații referitoare la relațiile culturale și comerciale dintre Colhida și alte regiuni. Astfel, dacă în Gruzia orientală predomină o influență mesopotamiană și achemenidă, în Colhida (Gruzia occidentală) inelele sigilare sînt importate din toată lumea greacă. Ceva mai mult, s-au putut localiza cu destulă exactitate regiunile din lumea greacă ce erau în contact cu Colhida, centrele meșteșugărești și curentele dominante.

Inelele de la Vani, datînd de la sfârșitul sec. VI-IV f.e.n., se dis-

ting prin finețea și delicatetea formelor. Cele de pe litoralul Mării Negre (Kobuleți-Picivnari, Guadihu și Eșera) aparțin perioadei clasice.

Subiectele sînt limitate, dar variate - personaje, animale mitologice, mituri etc. Se pare că la Vani și Picivnari s-au concentrat cele mai valoroase exemplare provenite din lumea greacă.

În ceea ce privește inelele locale se observă o vizibilă independență creatoare a gravorilor colhidieni, o viziune puțin rudimentară, dar personală asupra realității înconjurătoare.

După forma lor, se disting patru tipuri principale de inele sigilare: 1, 2 - inele cu șaton cu anoul deschis și cu anoul închis; 3 - inele masive; 4 - inele cu anoul deschis.

După locul de producere al materialelor de import se observă trei grupe principale: 1 - grecești orientale; 2 - din Grecia Mare; 3 - din Grecia continentală.

Între sfîrșitul sec. al VI-lea și sfîrșitul sec. al IV-lea f.e.n. sînt strînse legături cu centrele ioniene. Din prima jumătate a sec. V f.e.n. se stabilesc unele relații cu atelierile din Italia sudică, Asia Mică, Atica, relații ce vor persista pînă în perioada clasică tîrzie.

După rolul lor, inelele sigilare se pot astfel clasifica: I. a. sigiliu conferind un drept cu destinație particulară; b. sigiliu conferind un drept de ordin "comunitar"; II. sigiliu de uz general; III. sigiliu individual sau privat pentru: a. bărbați, b. femei.

În încheierea lucrării, autoarea se ocupă de problema stilurilor și școlilor ce au influențat producția atelierelor locale din Colhida antică.

Din păcate însă o cronologie istorică exactă a glipticii colhidiene nu se poate încă face.

Deși scrisă într-o limbă greu accesibilă cartea respectivă poate fi de un real folos cercetătorilor români în studierea pieselor (inele) de import grecești descoperite atît în așezările și mormintele geto-dace, cît și în orașele grecești de pe litoralul Mării Negre.

GEORGE TROHANI

WERNER SEIBT, Die Skleroi. Eine prosopographisch-sigillographische Studie, în colecția "Byzantina Vindobonensia", herausgegeben von der Österreichischen Akademie der Wissenschaften und vom Institut für Byzantinistik der Universität Wien, Band IX, Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, Viena, 1976, 127 p. + 8 pl. în afară de text.

Apărută în colecția "Byzantina Vindobonensia", vol. 9, de sub conducerea profesorului Herbert Hunger, de la Universitatea din Viena, lucrarea tînărului învățat vienez cercetează prosopografic și sigilografic una din marile familii care au marcat o puternică amprentă personală vieții politice și militare a Imperiului bizantin din sec. X și XI.

Dacă rolul unora din membrii acestei familii, a căror istorie s-a